

ใบงานเรื่อง เพลงเกี่ยวข้าว
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรมท้องถิ่น
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง

๑. นักเรียนศึกษาคำร้อง เพลงเกี่ยวข้าว เพื่อวิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับในประเด็นต่อไปนี้
 - กลุ่มที่ ๑ วิเคราะห์เนื้อหาของบทเพลงสะท้อนภาพความเป็นอยู่อย่างไรบ้าง
 - กลุ่มที่ ๒ วิเคราะห์การใช้ภาษามีความสวยงามโดดเด่น/มีวรรณศิลป์หรือไม่อย่างไร
 - กลุ่มที่ ๓ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของผู้คนในท้องถิ่นจากบทเพลง
 - กลุ่มที่ ๔ บทเพลงสร้างความรื่นรมย์ทั้งผู้ร้องผู้ฟัง หรือไม่อย่างไร
 - กลุ่มที่ ๕ ศึกษาท่วงทำนองการร้องจากสื่อออนไลน์ แล้วฝึกร้อง เพื่อสาธิต
(เลือกคำร้องตอนใดตอนหนึ่งก็ได้)
๒. ส่งตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน

เพลงเกี่ยวข้าว

เกริ่น	ตะวันก็บ่ายลงชายดง เสียงไอฉ่องมันร้องหลง เสียงเมื่อในตอนดงเอย (ลูกคู่) เกี่ยวเถิดหนาแม่เกี่ยว โย้น โย้น คว้าเถิดหนาแม่คว้า โย้น โย้น	เสียงไอฉ่องมันร้องหลง (ลูกคู่รับพร้อมกัน) อย่ามัวชะเงวแลเหลียวเดียวเดียวจะเกี่ยวก้อยเอย รีบตะบึงให้ถึงคันทาจะได้พุดจากันเอย
(ชาย)	เมื่อก่อนประเดมิเริ่มไซ หากผิดพลาดตอนไหน ไม่เคยเล่นจำเป็นต้องเล่น เห็นคนเก่าเขาร้องเพราะ ถ้าผิดไปอภัยสักครั้ง	ต้องขออภัยท่านผู้ฟัง (เฮ้อเฮ้อเฮ้อ ๆ) โปรดอภัยให้พวกฉันบ้าง ยึดเอาไว้เป็นแนวทาง มันเสนาน่าฟัง นะท่านผู้ฟังเพลงเอย
(ลูกคู่รับ)	หงส์เอย เพลงเอย ถ้าผิดไปอภัยสักครั้ง ถ้าผิดไปอภัยสักครั้ง หงส์เอยเพลงเอย สักครั้ง สักครั้ง นะท่านผู้ฟังเพลงเอย	นะท่านผู้ฟังเพลงเอย
(ชาย)	ไปกันเถิดพวกเรา นาตาเพชรแห้วนข้าวพวง นาตาเพชรเราเดินสักพัก มาลงเคียวเกี่ยวกันก่อน แล้วร้องถามทราวม้วย	ไปเกี่ยวข้าวที่นาตาเพชร ทั้งต้นทั้งรวงงามเสด็จ ไม่นานนักถึงนาตาเพชร แดดไม่ร้อนประเด็วก็เสร็จ ว่าข้าวรวงใหญ่ฉันมีก็เม็ด
(ลง)	ว่าข้าวของนางบางเสด็จ มาร้องถามทราวม้วย	มันมีก็เม็ดรวงเอย ว่าข้าวรวงใหญ่ฉันมีก็เม็ด

	มันก็เม็ดยังไม่ทันนับ	ประเดี้ยวก็ทราบสาเหตุ
	ถ้าอยากจะดูให้รู้แน่	เอามือมาแหย่ที่ตอคะเน็ด
(ลง)	ว่าข้าวของนางบางเสด็จ	มันมีอยู่เม็ดเดียวเอย
(ชาย)	ว่าพันธุ์ข้าวเอามาจากไหน	ดูรวงมันใหญ่แต่มีหนึ่งเม็ด
	คงใส่ปุ๋ยเพิ่มเติม	หรือพันธุ์ส่งเสริมมาจากเกษตร
	คงเป็นข้าวเทศไม่ใช่ข้าวไทย	คงส่งมาไกลจากต่างประเทศ
(ลง)	พอส่งถึงนางบางเสด็จ	เหลือมีอยู่เม็ดเดียวเอย
(หญิง)	มันเป็นข้าวไทยแหละพี่จ๋า	ไม่ใช่ซื้อมาจากต่างประเทศ
	อันข้าวพวกรวงสั้น	นั้นเกิดที่บ้านบางเสด็จ
	เป็นข้าวเก่าพันธุ์เก่า	ซื้อมาจากแม่ของตาเพชร
(ลง)	พอได้น้ำก็งามเสด็จ	นับเป็นเกษตรวังเอย
(ชาย)	นี่หรือเกษตรวัง	ทำนาปรังหรือนาปี
	นาดำก็รวงสั้น	อีนาหว่านก็รวงดี
	เห็นชลประทานคอยถาม	เขาคงปล่อยน้ำให้เต็มที
	อีแปลงลุ่มมันไหลอ่อน	อีแปลงดอนมันไหลดี
	อีแปลงล่างมันไหลวน	แหมอีแปลงบนมันไหลจี
(ลง)	เกษตรวังฟังทางนี้	ปล่อยน้ำให้พี่บ้างเอย
(หญิง)	เห็นแขกอาสาเข้ามา	จะไปเกี่ยวข้าวที่นาไหน
	ข้าวปลากินมาหรือเปล่า	เห็นมาแต่เข้าก่อนไถ
	พี่จะมาเกี่ยวนาน้อง	หรือจะล่องไปนาใคร
	พี่จะเกี่ยวขอเชิญมาเกี่ยว	อย่ามัวถือเคียวอยู่ทำไม
(ลง)	ว่าเกี่ยวสักที่เถอะพี่ชาย	ประเดี้ยวจะสายนะพี่เอย

บทร้องโดย ผู้ใหญ่มังกร ต.บางเสด็จ อ.ป่าโมก จ.อ่างทอง